

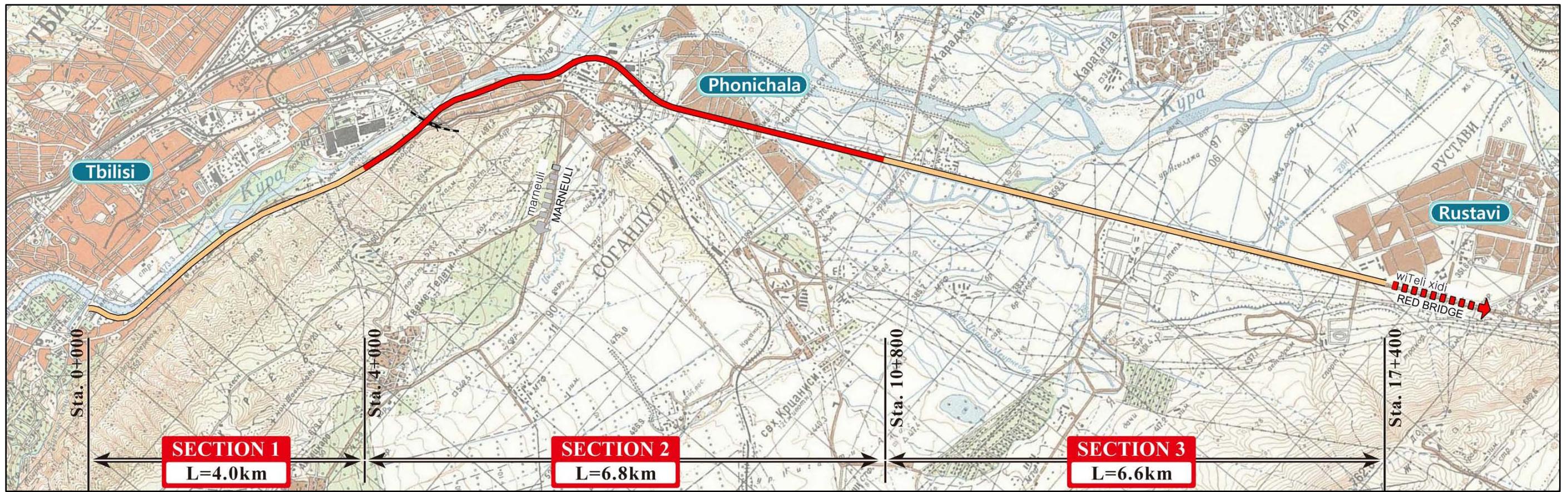
საინფორმაციო პურულები

თბილისი-წითელი ხიდი (აზერბაიჯანის საზღვარი) საავტომობილო გზის თბილისი-რუსთავის მონაკვეთის (მე-2 სექცია - ფონიჭალა) მოდერნიზაციის პროექტი

წინასწარი ინფორმაცია პროექტის გარემოსდაცვით და განსახლების საკითხებზე

a. შესავალი

1. საქართველოს მთავრობამ აზიის განვითარების ბანკისგან მიიღო სესხი (60 მლნ აშშ დოლარი) თბილისი-რუსთავის ურბანული გზის მოდერნიზაციის პროექტის, კერძოდ მონაკვეთი-2-ის განსახორციელებლად, რომელიც წარმოადგენს მდგრადი ურბანული ტრანსპორტის ინვესტიციის პროგრამის ნაწილს. გზის მე-2 სექციის/მონაკვეთის მოდერნიზაცია შეადგენს 6,8 კმ-ს ფონიჭალიდან რუსთავამდე და წარმოადგენს თბილისი-რუსთავის 17,4 კმ საერთო სიგრძის გზის ერთ-ერთ კომპონენტს/ქვე-პროექტს.
2. საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდი (სმგფ) წარმოადგენს პროექტის აღმასრულებელს, განმახორციელებელ და გადამხდელ სააგენტოს. სმგფ მოქმედებს მუნიციპალიტეტის და საქართველოს საგზაო დეპარტამენტის სახელით. პროექტის მიზანს წარმოადგენს სატრანსპორტო მოძრაობის პირობების გაუმჯობესება თბილისა და რუსთავს შორის, ტვირთების ტრანსპორტირების გაადვილება ორ ქალაქს შორის და აგრეთვე საგზაო უსაფრთხოების გაზრდა.
3. წინამდებარე საინფორმაციო ბუკლები გამიზნულია თბილისის და კერძოდ, ფონიჭალის რაიონის მოსახლეობისათვის და პროექტის ზემოქმედების ქვეშ მოქცეული ოჯახებისთვის ზოგადი ინფორმაციის მისაწოდებლად პროექტის შესახებ და მასთან დაკავშირებულ გარემოსდაცვით და განსახლების საკითხებზე.
4. გარემოზე ზემოქმედების შეფასება და განსახლების სამოქმედო გეგმა მომზადდება აზიის განვითარების ბანკის 2009 წლის უსაფრთხოების პოლიტიკის და საქართველოს კანონმდებლობის მოთხოვნებზე დაყრდნობით.

თბილისი-რუსთავის საავტომატიკო გზის უზრიგოებლის მონაცემი (სექცია 2)

ბ. მოსალოდნელი ზემოქმედება გარემოზე და შემარბილებაელი ზომები

საპროექტო გზა არ ჰქვეთს დაცულ ტერიტორიებს, მნიშვნელოვან და მოწყვლად ეკოსისტემებს, ტყეებს ან ჭარბტენიან ტერიტორიებს.

გზის ბოლო მონაკვეთი ეხება კრწანისის ტყეპარკის საზღვარს, მის იმ გზისპირა ნაწილს, სადაც წარმოდგენილია ხელოვნური ნარგავები. მოჭრას ექვემდებარება გზისპირა ხელოვნურად დარგული ხეების გარკვეული რაოდენობა (ფიჭვები, რამდენიმე კედარი და თუთის ხე). არ ხდება გზის შექრა ტყეპარკის სიღრმეში.

მთლიანობაში, გზის ამ 6.8კმ მონაკვეთის გაყოლებაზე მოჭრას ექვემდებარება ხელოვნური გამწვანების 1000-მდე ძირი ხე და 3000-ზე მეტი ხებილის ხე. ხებილის ხეები კომპენსირებულ იქნება მესაკუთრეებისათვის. მწვანე საფარის ზიანის საკომპენსაციოდ, დარგულ იქნება 10000 ასალი ხის ხერგი. გათვალისწინებულ იქნება ლანშაფტის დიზაინი.

პროექტს არ ექნება მავნე ზემოქმედება ფაუნაზე.

ნაპირსამაგრი კედლის განვრცობა არ გამოიწვევს კედლის ზემო და ქვემო ბიეფში გარეცხვას ან მოპირდაპირე ნაპირის შეტბორვას. პროექტი არ გამოიწვევს ეროზიული პროცესების ან საშიში გეოლოგიური პროცესების (მეწყრის, ქვათაცვენის) გააქტიურებას. საპროექტო გზა არ ჰქვეთს საშიში გეოლოგიური პროცესების უბნებს.

არ არის მოსალოდნელი ზემოქმედება ცნობილ კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლებზე.

პროექტის ბუნებრივ გარემოზე ზემოქმედების თვალსაზრისით უფრო მნიშვნელოვან საკითხთა რიგს განეცუთვნება:

- ტრანსპორტის ინტენსიურ მოძრაობასთან დაკავშირებით გაზრდილი ხმაური
- ტრანსპორტის გაფრქვევით გამოწვეული პაერის ხარისხის გაუარესება
- ნარჩენების მართვა.

სმაური

ავტოტრანსპორტის მოძრაობის ინტენსიობის ზრდა, როგორც ეს სმაურის მოდელირებამ აჩვენა, არ გამოიწვევს არსებული სმაურის დონის მნიშვნელოვნად ზრდას (მოსალოდნელია სმაურის ზრდა 4-5 დეციბელით, მაშინ როდესაც, აშშ ფედერალური ავტომაგისტრალების აღმინისტრაციის რეკომენდაციების თანახმად, მნიშვნელოვანი ზრდა შეფასებულია, როგორც 12 დბ). მაგრამ სამწუხაროდ, იმის გამო რომ თავად ფონური სმაურის დონე არის მაღალი (58 – 62 დბ), გაზრდილი სმაურის დონე ბევრ უბანზე გადააჭარბებს გზისპირა საცხოვრებელი უბნებისათვის დასაშვებ სმაურის დონეს, რაც დღის საათებში შეადგენს 65 დეციბელს. შესაბამისად, აუცილებელია სათანადო შემარბილებელი დონისძიებების ჩატარება. ლტერნატიული ვარიანტების სახით განიხილება სმაურის ბარიერების გამოყენება გზის გასწვრივ და სმაურის ეფექტურად დამხმობი ორმაგი ფანჯრებიანი რაფების დამონტაჟება ზემოქმედების ქვეშ მოქცეული ბინებისათვის. ამ ეტაპზე უფრო მიზანშეწონილად ითვლება ისეთი ორმაგი შემინვის ფანჯრების გამოყენება, რაც საშუალებას იძლევა სმაურის დონე 40%-ით იქნას შემცირებული.

ტრანსპორტის მოძრაობით გამოწვეული ქმისიები
როგორც მოდელირებამ აჩვენა, ემისიების ზრდა გზის ექსპლოატაციის ეტაპზე არ არის დაკავშირებული ემისიების მნიშვნელოვან ზრდასთან. შიტუაციის გასაუმჯობესებლად შემოთავაზებულია მწვანე ნარგავების დარგვა (10000 ხე) და გამწვანების ზონის გაუმჯობესება. დაც შეეხება სამშენებლო სამუშაოებისას დროებით მტვერით დაბინძურების ზრდას, შემარბილებელი ღონისძიებები მოიცას: ტერიტორიის პერიოდულად მორწყვას; სამშენებლო მასალების წერილი ფრაქციების საფარით გადაფარვას; მიწის სამუშაოებზე დაკავებული (ქრილის შევსება) ერთდროულად მომუშავე სამშენებლო ტექნიკის შეზღუდვას.

ნარჩენების მართვა

ნარჩენების მართვის თვალსაზრისით მნიშვნელოვანია, რომ პროექტის განხორციელების შედეგად დანგრეულ იქნება 6 კომერციული და საწარმო ობიექტის შენობა ნაგებობები, რომლებიც გადახურულია აზბესტის ფილებით (“შიფერი”) – საერთო ფართით 7000 კვ.მ. ასეთივე საფარი არის დახურული 49 კერძო პირის დამხმარე ნაგებობები (საფარის აერთო ფართი 2000 კვ.მ). აზბესტის ნარჩენების განთავსება დაევალება მშენებელ კონტრაქტორს. სათანადო “გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის” მოსაპოვებლად კონტრაქტორმა უნდა მოამზადოს აზბესტის ნარჩენების განთავსების გარემოზე ზემოქმედების შეფასების დოკუმენტი და წარადგინოს გარემოს და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროში ეკოლოგიური ექსპრესიზისათვის.

შამსენებლო სამუშაოებთან დაკავშირებული ზემოქმედებები ხანმოკლეა და მართვადი. პროექტთან დაკავშირებული უფრო მწვავე ზემოქმედება განსახლების საკითხებთან არის დაკავშირებული.

ბ. პროექტით გათვალისწინებული განსახლების და კომანდაციის პრინციპები

განსახლების სამოქმედო გეგმა მომზადდება მგფ-ის მიერ აგვისტოს ბოლოსათვის. აღნიშვნული დოკუმენტის ნაბეჭდი ვერსია ქართულ ენაზე ხელმისაწვდომი იქნება მგფ-ის ოფოში. ელექტრონული ვერსია განთავსება მგფ-ს და აზიის განვითარების ბანკის ვებ-გვერდებზე. დოკუმენტში აღწერილი იქნება პროექტის ზემოქმედება, მიწის მფლობელებსა და მოსარგებლებზე, ზემოქმედების ქვეშ მოქცეული პირების უფლებამოსილება კომპენსაციაზე, კომპენსაციის ოდენობა სხვადასხვა ტიპის ზემოქმედებისთვის და აგრეთვე, - აზიის განვითარების ბანკის წესების შესაბამისად შემუშავებული მიწის შესყიდვისა და განსახლების პრინციპები და პროცედურები. სენატული პრინციპები, ასევე აღწერილია ქვემოთ, მოცემული ბროშურის ”გ” პარაგრაფში.

ახალი გზის მშენებლობისთვის მიწა შესყიდული იქნება საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად და ასევე გათვალისწინებული იქნება აზიის განვითარების ბანკის დამატებითი მოთხოვნები იმაში დასარწმუნებლად, რომ დაზარალებული ადამიანი იქნება შესაბამისად ანაზღაურებული ჩანაცვლებითი ღირებულებით და/ან მიიღებს შესაბამის დახმარებას სოციალურად დაუცველობის სტატუსის და მიყენებული ზიანის მიხედვით. დეტალური პროექტის კონსულტანტმა შეისწავლა შეელა ალტერნატივა, რათა უპირატესი ვარიანტის შერჩევისას, გათვალისწინებულ იქნას განსახლების ზემოქმედების მიზნით პრინციპი. მიწის შესყიდვა პროექტისთვის ეფუძნება აზიის განვითარების ბანკის პოლიტიკის შემდეგ მოთხოვნებს:

- მიწის შესყიდვის და განსახლების ზემოქმედება იქნება თავიდან აცილებული ან შემცირებული პროექტის ყველა აღტერნატიული საშუალებით;
- დაზარალებულ ადამიანებს გაეწევათ კონსულტაციები და მათი აზრი გაოვალისწინებული იქნება პროექტირების ეტაპზე და პროექტის განხორციელებისას;
- კომპენსაცია მოხდება ჩანაცვლებითი ლირებულებით მიწის შესყიდვის დროს არსებული საბაზრო ლირებულების შესაბამისად.
- მიწის თვითნებურად დამკავებელ პირებს/ოჯახებს გადაუხდიან ზემოქმედების ქვეშ მოქცეული ყველა სახის ქონების კომპენსაციას გარდა მიწისა (შენობა-ნაგებობის, ხეების, ერთწლიანი ჯულტურების მოსავლის);
- დაკანონებადი დაზარალებული ადამიანი იქნება დაკანონებული და სრულად იქნება ანაზღაურებული;
- სოციალურად დაუცველებს და მწვავე ზემოქმედების ქვეშ მყოფ პირებს გაეწევა სპეციალური დახმარება;
- დაზარალებულ ადამიანებს მიეწოდებათ ინფორმაცია მიწის შესყიდვის და განსახლების პოლიტიკაზე და პროცედურებზე ადგილობრივ ენაზე;
- კომპენსაციის ანაზღაურება, განსახლების დახმარება და სარეაბილიტაციო ზომები სრულად იქნება უზრუნველყოფილი მშენებლობის დაწყებამდე; და
- დაზარალებული პირების საჩივრების გადასაწყვეტად (თუ ასეთი იქნება) შესაბამისი მექანიზმები იქნება დადგენილი.

დ. კომპენსაციის უფლებამოსილება და საკუთრების ფლობის დოკუმენტები

8. პროექტის ფარგლებში, მიწის შესყიდვის და განსახლების დავალება განხორციელდება კომპენსაციის და საკუთრების უფლების მატრიცის შესაბამისად მიწის შესყიდვის და განსახლების დამტკიცებული ჩარჩო-დოკუმენტის მიხედვით საქართველოს მიმღინარე კანონმდებლობის და იძელებით განსახლებაზე აზის განვითარების ბანკის პოლიტიკის მიხედვით. პროექტის ფარგლებში, დაზარალებული ადამიანები, რომლებიც ეჭვემდებარებიან კომპენსაციის, ან სულ ცოტა რეაბილიტაციის უზრუნველყოფას, არიან შემდეგი:

- (i) ყველა დაზარალებული ადამიანი, რომელიც კარგავს მიწას ლეგალური/ტრადიციული მიწის უფლების, ლეგალიზებით ან კანონიერი სტატუსის გარეშე;
- (ii) მაცხოვრებლები, მიუხედავად იმისა არიან თუ არა ისინი დარეგისტრირებულნი;
- (iii) შენობების, მოსავლის, მცენარეების ან სხვა ობიექტების (რომელიც მდებარეობს მიწაზე) მფლობელები;
- (iv) დაზარალებული ადამიანები, რომლებიც კარგავენ ბიზნესს, შემოსავალს და ხელფასებს.

9. კომპენსაციის უფლება შეზღუდულია ჩამოჭრის თარიღით დაზარალებული ხალხის აღწერის და დეტალური აზომვითი კვლევის (DMS) დაწყების დღიდან. ის პირები, რომლებიც დაიკავებენ საპროექტო ტერიტორიას ჩამოჭრის თარიღის შემდეგ, არ დაეჭვემდებარებიან კომპენსაციას.

10. კომპენსაციის გაწევის პირობები იმ დაზარალებული ოჯახებისთვის, რომლებიც კარგავებ მიწას, სახლს, შემოსავალს და რეაბილიტაციის სუბსიდიებს მოცემულია ცხრილში №1.

კომპენსაციის მატრიცა (ნიმუში)

დანაკარგის სახეობა	წინაპირობა	დაზარალებული პირის სტატუსი	კომპენსაციის გაწევის პირობები
A.	მიწა		
სასოფლო-სამურნეო მიწის სამუდამოდ დაკარგვა	ოჯახის/იურიდიული პირის მიერ სასოფლო სამურნეო მიწის დაკარგვა ზემოქმედების სარისხის მიუხედავად	რეგისტრირებული მესაკუთრე	ფულადი კომპენსაცია ჩანაცვლებითი ღირებულებით ან დაკარგული ნაკვეთის მსგავსი ღირებულებისა და ნაყოფიერების მქონე მიწით ჩანაცვლება დაზარალებული პირისათვის მისაღები ადგილმდებარეობით, სადაც ეს შესაძლებელია. ამ პროგრამისთვის განისაზღვრა ფულადი კომპენსაცია. თუ ნარჩენი მიწის ნაკვეთი გამოუსადეგარია, მოხდება მისი შესყიდვა თუ დაზარალებული პირი ამას მოისურვებს.
	მიწის მესაკუთრე, რომლის უფლება მიწაზე ექვემდებარება დაკანონებას.		ამ კატეგორიის დაზარალებული პირებს გაეწევათ დახმარება, რომ მათ დააკანონონ თავიანთი ქონება და ზარალი აუნაზღაურდებათ ფულადი კომპენსაციით სრული ჩანაცვლებითი ღირებულებით.
	მიწის თვითნებურად დამკავებლები, რომელთაც არა აქვთ რეგისტრაცია ან საკუთრებაზე უფლების დამადასტურებელი სხვა საბუთი და არც ექვემდებარებიან ლეგალიზაციას.		ერთჯერადი თვითგადადგილების ფულადი დახმარება, რომელიც შეესაბამება მინიმალურ საარსებო განაკვეთს 5 წევრიანი ოჯახისათვის 1 წლის განმავლობაში.
არა სასოფლო- სამურნეო მიწა	ოჯახის/იურიდიული პირის მიერ კომერციული/საცხოვრებელი (საგარმიდამო) მიწის დაკარგვის შემთხვევაში	რეგისტრირებული მესაკუთრე	ფულადი კომპენსაცია ჩანაცვლებითი ღირებულების ან დაკარგული ნაკვეთის მსგავსი ღირებულებისა და ნაყოფიერების მქონე მიწით ჩანაცვლება დაზარალებული პირისათვის მისაღები ადგილმდებარეობით, სადაც ეს შესაძლებელია.
	მიწის მესაკუთრე,		ამ კატეგორიის

დანაკარგის სახეობა	წინაპირობა	დაზარალებული პირის სტატუსი	კომპენსაციის გაწევის პირობები
		რომლის უფლება მიწაზე ექვემდებარება დაკანონებას.	დაზარალებულ პირებს გაეწევათ დახმარება, რომ მათ დააკანონონ თავიანთი ქონება და ზარალი აუნაზღაურდებათ ფულადი კომპენსაციით სრული ჩანაცვლებითი ღირებულებით.
		მეზარე/დამქირავებელი	3 თვის იჯარის ფულადი კდახმარება ამ კატეგორიის მიწის საარენდო ფასის შესაბამისად.

შენობა-ნაგებობები	საცხოვრებელი და არასაცხოვრებელი ნაგებობები/აქტივები	ყველა დაზარალებული ოჯახი და იურიდიული პირი, მიუხედავად იმისა, რეგისტრირებული აქვს ქონება, და ექვემდებარება თუ არა მისი ქონება დაკანონებას.	ყველა ზემოქმედება განხილულია როგორც შენობა/ნაგებობის სრული დაზიანება, მიუხედავად შენობის რეალური დაზიანების %-ის. ფულადი კომპენსაცია გაიცემა დაკარგული შენობა ნაგებობისათვის სრული ჩანაცვლებითი ღირებულებით, რომელშიც არ იქნება გათვალისწინებული ცვეთა და ტრანზაქციის ხარჯები.
-------------------	---	--	--

საჯარო საკუთრების რესურსების/საჯარო ინფრასტრუქტურის დაკარგვა	საჯარო საკუთრების რესურსის დაკარგვა	საზოგადოება/სახელმწიფო	თემთან საფუძველზე დაკარგული შენობის და მისი ფუნქციების აღდგენა.
--	--	------------------------	--

შემოსავლისა და საარსებო წყაროს დაკარგვა	მოსავალი	ყველა დაზარალებული, მიწაზე კანონიერი საბუთის ქონა-არქონის მიუხედავად (დაკანონებად მესაქუთრეთა ან მიწის თვითნებურად დამქავებელ პირთა ჩათვლით)	საბაზრო ღირებულების გათვალისწინებით შემოსავლის ფულადი კომპენსაცია არსებული თუ მოსალოდნელი მოსავლის მთლიანი ღირებულების საფუძველზე. ამ ნომინაციით კომპენსაცია გაიცემა იმის მიუხედავად, აიღო უპაშ დაზარალებულმა პირმა მოსავალი თუ არა.
---	----------	--	--

დანაკარგის სახეობა	წინაპირობა	დაზარალებული პირის სტატუსი	კომპენსაციის გაწევის პირობები
ხეები	დაზარალებული ხეები	ყველა დაზარალებული, მიწაზე კანონიერი საბუთის ქონა-არქონის მიუხედავად (დაკანონებად მესაკუთრეთა ან მიწის ოვითნებურად დამკავებელ პირთა ჩათვლით)	ფულადი კომპენსაცია საბაზრო ფასის გათვალისწინებით ხის ჯიშზე, ასაკზე და ნაყოფიერებაზე დაყრდნობით.
ბიზნესი/სამსახური	ბიზნესები/დასაქმებულები	ყველა დაზარალებული, მიწაზე კანონიერი საბუთის ქონა-არქონის მიუხედავად (დაკანონებად მესაკუთრეთა ან მიწის ოვითნებურად დამკავებელ პირთა ჩათვლით)	მესაკუთრე: (I). <u>(მუდმივი ზარალი)</u> ფულადი კომპენსაცია 1 წლის სუფთა მოგბის ოდენობით; (II) <u>(დროებითი ზარალი)</u> ფულადი კომპენსაცია იმ ოვების სუფთა მოგბის ოდენობით, რამდენი თვეც შეტყობინი იყო ბიზნესი. შეფასება ბაქოდგბა საგადასახადო დეპლარაციის საფუძველზე, ხოლო მისი არ ქონის შემთხვევაში, საარსებო მინიმუმის საფუძველზე მუდმივ დაქირავებული სამუშაოზე მუშები: ერთჯერადი ფულადი დახმარება, რომელიც შეესაბამება მინიმალურ საარსებო განაკვეთს 5 წევრიანი ოჯახისათვის 3 თვის განმავლობაში.
ფულადი დახმარებები			
მწვავე ზემოქმედება	>10% შემოსავლის დაბარგვა	ყველა სერიოზულად დაზარალებული პირი, მიწის ოვითნებურად დამკავებელ პირთა ჩათვლით	სასოფლო-სამეურნეო შემოსავალი: მოსავლის 1 წლის დამატებითი კომპენსაცია. სხვა შემოსავალი: 1 დამატებითი ფულადი დახმარება 3 თვის საარსებო მინიმუმის ოდენობით.
გადადგილება/გადაზიდვა	ტრანსპორტი/ტრანსპორტირების ხარჯები	ყველა დაზარალებული პირი გადადგილდება	ტრანსპორტირების ხარჯებისა და ახალ ადგილზე გადასვლის პერიოდში საცხოვრებელი ხარჯების შესამსუბუქებლად ფულადი დახმარების გამოყოფა 3 თვის საარსებო მინიმუმის ოდენობით
სოციალურად დაუცველი ხალხის დახმარებები		სიღარიბის ზღვარს ქვემოთ მყოფი ოჯახები და ოჯახები, რომლელთა უფროსიც არის ქალი, ინვალიდი ან მოხუცი.	3 თვის საარსებო მინიმუმის შესაბამისი ფულადი დახმარების გაცემა და პრიორიტეტის მინიჭება საპროექტო სამუშაოებში

დანაკარგის სახეობა	წინაპირობა	დაზარალებული პირის სტატუსი	კომპენსაციის გაწევის პირობები
			დასაქმებისას.
დროებითი დანაკარგი			
მშენებლობის პერიოდში დროებითი ზემოქმედება		ყველა ზემოქმედების ქვეშ მყოფი ოჯახი	სათანადო კომპენსაცია გადაეხდება განსახლების ჩარჩო-დოკუმენტზე დაყრდნობით მშენებლობის პერიოდში..
განსახლების გაუთვალისწინებელი ზემოქმედება, ასეთის არსებობების შემთხვევაში.			მგზ და მშენებელი კონტრაქტორი გაუთვალისწინებელ განსახლების ზემოქმედებაზე მიმართავს შემარბილებელ/საკომპენსაციო ზომებს.

ე. გასაჩივრების და უკმაყოფილების გამოსწორების მექანიზმი

11. გასაჩივრების მექანიზმი შესაძლებლობას მისცემს დაზარალებულ პირებს, რომ გაასაჩივრონ ისეთი გადაწყვეტილება ან ქმედება მიწის და სხვა ობიექტების კომპენსაციასთან დაკავშირებით, რომელსაც არ ეთანხმებიან. უკმაყოფილების და საჩივრების გამოხატვის პროცესი აღწერილია ქვემოთ მოცემულ ცხრილში.

12. შესაძლო დავების გადასაწყვეტად პროექტის განხორციელების პროცესში ადგილობრივი თვითმმართველობის დონეზე და მგზ-ს მონაწილეობით შეიქმნება საჩივრების განხილვის კომიტეტი. კომიტეტის შემადგენლობაში იქნებიან:

- MLARO-ს (მიწის შესყიდვის და განსახლების მუნიციპალური ჯგუფი, რომელშიც შედის მუნიციპალიტეტების განსახლების საკითხებზე სპეციალურად მიმაგრებული თანამშრომლები, მგზ-ს თანამშრომლები, ადგილობრივი თემის წარმომადგენლები) წევრი
- რაიონული მუნიციპალიტეტის წარმომადგენელი
- საკრებულოს წარმომადგენელი
- პროექტის ზემოქმედების ქვეშ მოხვედრილი თემის არაფორმალური ლიდერი
- თვითონეული ზემოქმედების ქვეშ მყოფი თემის წარმომადგენელი
- ადგილობრივი არასამთავრობო ორგანიზაციის წარმომადგენელი

ცხრილი 3. საჩივრების განხილვის მექანიზმი

1. საჩივრების განხილვა მოხდება, პირველ რიგში, ადგილობრივი მუნიციპალიტეტის დონეზე, სოფლის მმართველობის მონაწილეობით, აგრეთვე არასამთავრობო ორგანიზაციების და არაფორმალური მედიატორების დახმარებით.
2. თუ საჩივრის დაკმაყოფილება არ მოხერხდა საკრებულოს დონეზე, დაზარალებულ პირს შეაქვს წერილობითი საჩივრი საჩივრების განხილვის

კომიტეტის (სგპ). დაზარალებულ პირს სგპ მოიწვევს 2 კვირის შემდეგ საჩივრის მიღებიდან რომ შეატყობინოს შედეგი.
3. თუ სგპ-ს ჩარევის შემდეგ ვერ მოხდება გადაწყვეტილების მიღება, სგპ საჩივრს გადაუგზავნის MLARO-ს. MLARO პასუხს გასცემს საჩივრზე 2 კვირის განმავლობაში საჩივრის რეგისტრაციიდან.
4. თუ საჩივრის განხილვის სისტემა ვერ დააგმაყოფილებს დაზარალებულ პირს, მას შეუძლია გადადგის შემდგომი ნაბიჯები, საკითხის სასამართლოში გასაჩივრების სახით (რაიონულ სასამართლოში). არასამთავრობო ორგანიზაციაში შეძლება დახმარება გაუწიოს დაზარალებულ ოჯახს ამ პროცესში.

ვ. სპეციალური რეკომენდაცია დაზარალებული ადამიანებისთვის

13. მიწის სწორი და ზუსტი რეგისტრაცია არის პროექტის ხელმძღვანელობის მიერ (მუნიციპალური განვითარების ფონდი) მიწის ოფიციალურად შესყიდვის წინაპირობა. შესასყიდი მიწის ნაკვეთების უმეტესობა არ არის დარეგისტრირებული, ხოლო ზოგიერთი მათგანი ზუსტად არ არის დარეგისტრირებული. მხოლოდ მიწის ლეგალიზაციის და რეგისტრაციის პროცესის დასრულების შემდეგ მოხდება ზემოქმედების ქვეშ მოქცეული მიწის კომპენსაცია.

14. საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდი და ადგილობრივი მთავრობა ეხმარებიან დაზარალებულ პირებს მიწის ნაკვეთების ზუსტი საკადასტრო რეგების მომზადებაში, რომლებიც მათ გადაეცემათ. იმისათვის, რომ აღნიშნული საქმიანობა სწრაფად და ვადებში წარიმართოს, გთხოვთ, ითანამშრომლოთ პროექტის ხელმძღვანელობასთან და კვლევის ჯგუფთან და მაღე დაარეგისტრიროთ თქვენი დასაკანონებელი მიწის ნაკვეთები, რათა თავიდან აიცილოთ მიწის შესყიდვის და კომპენსაციის გაცემის დაგვიანება. მიწის ნაკვეთის რეგისტრაციის დირებულება დაემატება მიწის ჩანაცვლებით დირებულებას.

ზ. საკონტაქტო ინფორმაცია

16. ნებისმიერი ინფორმაციისთვის და რჩევისთვის მიმართეთ მუნიციპალური განვითარების ფონდს:

საჩივრის და შენიშვნების ფორმა

სახელი, გვარი	
საკონტაქტო ინფორმაცია	☐ ფოსტა: გთხოვთ მიუთითოთ საფოსტო მისამართი: <hr/> <hr/> <hr/>
გთხოვთ მიუთითოთ კომუნიკაციის თქვენთვის სასურველი ფორმა (ფოსტა, ტელეფონი, ელ-ფოსტა)	☐ ტელეფონი: <hr/> ☐ ელ- ფოსტა: <hr/>

რომელი ენა გსურთ რომ იყოს კომუნიკაციის ენა	☐ ქართული ☐ ინგლისური ☐ რუსული
აღწერეთ ინციდენტი ან საჩივარი:	რა მოხდა? სად მოხდა? ვის შეემთხვა? რა არის პრობლემის შედეგი?
ინციდენტის საჩივრის თარიღი:	
	☐ ერთი ინციდენტი/საჩივარი (თარიღი _____) ☐ რამოდენიმეჯერ განმეორდა (რამდენჯერ: _____) ☐ მიმდინარე (არსებული პრობლემა)
თქვენი აზრით როგორ უნდა გადაიჭრას ეს პრობლემა?	
ხელმოწერა: _____	
თარიღი: _____	
რაიმე ინფორმაციის და რჩევისთვის, გთხოვთ მიმართოთ ქვემოთ მითითებულ პირებს მუნიციპალური განვითარების ფონდი:	
გარემოს დაცვით საკითხებზე: ანა რუხაძე, მობ.: 593 905 158;	
განსახლების საკითხებზე: დავით ბაინდურაშვილი მობ.: 577 444 142; 595 900 902	
ლელა შათირიშვილი მობ.: 599 576 891	
მისამართი: დ. აღმაშენებლის №150, მე-3 სართ.	